

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра Міжнародних відносин та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Н.М. Літвін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи журналістики

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

спеціальність 061 Журналістика

освітня програма Журналістика

навчальний підрозділ кафедра міжнародних відносин та журналістики

Мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

О.І. Трухачов, доцент, к. політ. наук, доцент	
---	---

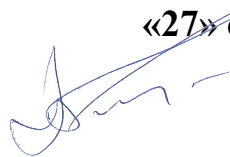
РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол №

від

«27» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

Ткач Д.І.

© Університет «КРОК», 2018 рік

©Трухачов О.І., 2018 рік

Київ – 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> <u>рівень</u>	Кредити ECTS / Години 4 /120 під час теор. навч. (у сер. на тиждень) - 2 год., у період сесії - <u>2</u> год.	Обов'язкова дисципліна	
		Денна форма навчання	Заочна/дистанційна форма навчання
Галузь знань <u>06 Журналістика</u>	Кількість розділів - 1	Курс / Семестр	
		1/1	1/1
Спеціальність <u>061 Журналістика</u>	Кількість тем - 12	Лекції, години	
		28	20
Освітня програма: <u>Журналістика</u>	Форма підсумкового контролю – екзамен	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
		14	10
		Самостійна робота, години, питома вага	
		48/35%	60/50%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи журналістики» є надання базових знань та навичок зі сфери професійної діяльності у галузі журналістики, а саме, основних функцій журналістики, видів та жанрів журналістики, організаційної побудови редакції сучасного медіа, безпеки діяльності журналістів, етичних принципів та правових засад у галузі журналістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- місце та роль журналістики у сучасному суспільстві;
- головні функції журналістики;
- основні жанри та види журналістики (в залежності від типу медіа);
- організаційну побудову редакції сучасного медіа;
- основи безпеки діяльності журналіста;
- основи комунікативної теорії;
- етичні принципи діяльності журналіста;
- правові засади інформаційної діяльності.

Вміти:

- визначати основні історико-теоретичні етапи формування журналістики;
- тлумачити основні функції журналістики;
- визначати жанри та види журналістики;
- організовувати свою діяльність для виконання журналістського завдання;
- використовувати основні засоби безпеки у професійній діяльності;
- застосовувати етичні принципи у фаховій сфері;
- використовувати правові засади у сфері інформаційної діяльності.

Після вивчення дисципліни у студентів мають бути сформовані компетентності:

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК07. Здатність працювати в команді.
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент.
- СК03. Здатність створювати медіапродукт.

3. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Зміст, мета та основні завдання дисципліни «Основи журналістики».

Теоретико-методологічні засади дисципліни «Основи журналістики».

РОЗДІЛ 1. Теоретичні та практичні засади журналістики

Тема 1. Журналістика: наукова та фахова діяльність

1. Підходи до визначення журналістики.
2. Об'єкт та предмет журналістики.
3. Наукові напрямки вивчення журналістики.
4. Журналістика як вид професійної діяльності.

5. Журналістика як творчість та мистецтво.

Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку світової та вітчизняної журналістики

1. Витоки сучасної друкованої преси
2. Розвиток електронних засобів масової інформації
3. Діджіталізація мас медіа
4. Етапи формування національної журналістики.
5. Глобалізація медіа: інформаційні компанії, медіа конгломерати.

Тема 3. Система сучасних мас-медіа: друкована преса, радіо та телебачення

1. Друковані видання: тематичні, жанрові та регіональні ознаки.
2. Система національного телебачення.
3. Українське радіо
4. Інтернет – журналістика.

Тема 4. Місце та функції журналістики у сучасному суспільстві

1. Функції журналістики. Соціальна функція журналістики
2. Функції загальнонаціональних медіа
3. Функції районних (локальних, регіональних) медіа
4. Місце журналістики у різних типах суспільств.

Тема 5. Стилiстичні особливості журналістської творчості

1. Загальне визначення понять «стиль».
2. Стиль у журналістському творі.
3. Публіцистичний стиль та його різновиди.
4. Індивідуальний стиль журналіста.

Тема 6. Жанрові особливості журналістики

1. Інформаційний жанр.

2. Аналітичний жанр.
3. Художньо-публіцистичний жанр.

Тема 7. Сфера практичної діяльності журналіста

1. Робочі нотатки журналіста
2. Робоче місце журналіста
3. Джерела інформації
4. Організація інтерв'ю

Тема 8. Різновиди журналістики

1. Політична журналістика
2. Журналістика соціальної спрямованості
3. Економічна журналістика
4. Спортивна журналістика
5. Журналістика розслідування
6. Міжнародна журналістика

Тема 9. Комунікаційні основи практичної діяльності журналіста

1. Комунікаційний процес
2. Формула Г. Лассуєлла та основні моделі комунікації
3. Складові процесу комунікації та їхня роль
4. Типи комунікаційного процесу
5. Поняття «дискурс»

Тема 10. Робота в редакції: сучасний стан та перспективи

1. Структура видання
2. Основні спеціальності у журналістському трудовому колективі
3. Функції співробітників сучасного видання
4. Змістовне наповнення видання
5. Колективні форми роботи редакції

Тема 11. Безпека діяльності журналіста

1. Планування відрядження
2. Поведінка на місці події
3. Вміст «робочого» бекпеку.
4. Заходи захисту від вогнепальної зброї
5. Дія під час арешту, викрадення або полону

Тема 12. Правові засади та етичні принципи діяльності журналіста

1. Законодавство України щодо діяльності в інформаційній сфері.
2. Міжнародні акти діяльності журналістів.
3. Світові та національні кодекси етичної поведінки журналістів
4. Корпоративні кодекси діяльності журналістів (BBC. Ройтерс, Укрінформ)
5. Авторське право та плагіат.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форма					
	Сума	у тому числі					Сума	у тому числі				
		лек	п/с	ла	ін	срс		лек	п/с	ла	ін	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вступ		1						1				
Розділ (Модуль) 1. Теоретичні та практичні засади журналістики												
Тема 1. Журналістика: наукова та фахова діяльність	7	1	1			4	12	1	0,5			5
Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку світової та вітчизняної журналістики	7	2	1			4	9,5	1	0,5			5
Тема 3. Система сучасних мас-медіа: друкована преса, радіо та телебачення	7	2	1			4	9,5	2	0,5			5
Тема 4. Місце та функції журналістики у сучасному суспільстві	7	2	1			4	9,5	2	0,5			5
Тема 5. Стилiстичні особливості	7	2	1			4	9,5	2	0,5			5

журналістській творчості												
Тема 6. Жанрові особливості журналістики	8	4	2			4	9,5	2	0,5			5
Тема 7. Сфера практичної діяльності журналіста	7	2	1			4	9,5	2	0,5			5
Тема 8. Різновиди журналістики	7	2	1			4	9,5	1	0,5			5
Тема 9. Комунікаційні основи практичної діяльності журналіста	7	2	1			4	9	2	0,5			5
Тема 10. Робота в редакції: сучасний стан та перспективи	7	2	1			4	9	1	0,5			5
Тема 11. Безпека діяльності журналіста	9	4	1			4	9	2	0,5			5
Тема 12. Правові засади та етичні принципи діяльності журналіста	9	4	1			4		2	0,5			5
Загалом:	90	28	14			48	120	20	10			60
Підсумковий контроль: екзамен	30						30					
Усього годин:	120	28	14			48	120	20	10			60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Журналістика: наукова та фахова діяльність	1	0,5
2.	Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку світової та вітчизняної журналістики	1	0,5
3.	Тема 3. Система сучасних мас-медіа: друкована преса, радіо та телебачення	1	0,5
4.	Тема 4. Місце та функції журналістики у сучасному суспільстві	1	0,5
5.	Тема 5. Стилiстичні особливості журналістській творчості	1	0,5
6.	Тема 6. Жанрові особливості журналістики	2	0,5
7.	Тема 7. Сфера практичної діяльності журналіста	1	0,5
8.	Тема 8. Різновиди журналістики	1	0,5
9.	Тема 9. Комунікаційні основи практичної діяльності журналіста	1	0,5

10.	Тема 10. Робота в редакції: сучасний стан та перспективи	1	0,5
11.	Тема 11. Безпека діяльності журналіста	1	0,5
12.	Тема 12. Правові засади та етичні принципи діяльності журналіста	1	0,5
	Разом	14	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Журналістика: наукова та фахова діяльність	4	5
2.	Тема 2. Історичні етапи формування та розвитку світової та вітчизняної журналістики	4	5
3.	Тема 3. Система сучасних мас-медіа: друкована преса, радіо та телебачення	4	5
4.	Тема 4. Місце та функції журналістики у сучасному суспільстві	4	5
5.	Тема 5. Стилiстичні особливості журналістської творчості	4	5
6.	Тема 6. Жанрові особливості журналістики	4	5
7.	Тема 7. Сфера практичної діяльності журналіста	4	5
8.	Тема 8. Різновиди журналістики	4	5
9.	Тема 9. Комунікаційні основи практичної діяльності журналіста	4	8,5
10.	Тема 10. Робота в редакції: сучасний стан та перспективи	4	8,5
11.	Тема 11. Безпека діяльності журналіста	4	8,5
12.	Тема 12. Правові засади та етичні принципи діяльності журналіста	4	8,5
	Разом	48	60

7. Індивідуальні завдання

У межах часу самостійної роботи студентів передбачається виконання індивідуального навчально-дослідного завдання до розглянутих тем :

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання	Рекомендований час (години)
---	-----------------------------

<p>До теми №2</p> <p>Індивідуальне завдання «<i>Наукові напрямки вивчення теорії журналістики</i>»</p> <p>Підготувати доповідь на тему: « Науково - теоретичні напрямки вивчення журналістики», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науки, які входять до складу вивчення журналістики. 2. Предмет дослідження кожної науки, що складають певний напрямок. 3. Науковці та їхні праці які презентують окремий напрямок. 	2
<p>До теми №6</p> <p>Індивідуальне завдання «<i>Основні жанри журналістики</i>».</p> <p>Підготувати доповідь на тему « Характеристика (жанр обирається самостійно) журналістики», в якій мають бути висвітлені такі питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до визначення жанру. 2. Особливості текстових матеріалів жанру. 3. Стилiстичні складові жанру. 	2
<p>До теми № 7</p> <p>Індивідуальне завдання «<i>Інформаційні революції в історії людської цивілізації</i>».</p> <p>Підготувати реферат на тему: «Етапи інформаційної революції», в якому мають бути висвітлені наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «інформаційної революції». 2. Соціальні аспекти етапів інформаційної революції. 3.Сучасний розвиток інформаційних технологій . 	2

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни у формі лекції, використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний метод, який дає можливість студентам сприймати і осмислювати факти, оцінки, висновки й залишатися в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення;
- евристичний, метод, надає змогу активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань;
- репродуктивний метод, який передбачає наслідування інструкцій, приписань, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- практичний метод, надає можливість одержувати знання й уміння, виконуючи практичні дії (вправа).

Під час проведення семінарських занять використовуються такі методи та технології викладання, як:

- бліцопитування за питаннями семінару,

- оприлюднення рефератів за темою семінару,
- виступи з доповідями за результатами виконання індивідуальних завдань,
- виступи з доповідями додаткових завдань, дискусії за ключовим питаннями.

Основними формами й методами самостійної роботи студентів з дисципліни є повторення питань тем лекційних занять за конспектом лекцій, опрацювання основної літератури, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, виконання додаткових завдань (за бажанням).

9. Методи контролю

Результати навчання студентів оцінюються за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») у формі екзамену.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни. Під час вивчення даної дисципліни використовуються наступні форми поточного контролю: усне бліцопитування з питань семінарського заняття; виконання тестових завдань.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю як **екзамен**

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою та шкалою ECTS.

10. 1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
Виступи на семінарських заняттях	30 (3 відповіді по 10 балів)	– 8 балів – 6 балів – 5 балів
Виконання індивідуальних завдань (ІнЗ)	10 (по 5 балів за кожне ІнЗ)	4, 3, 2, 1 бал за кожне ІнЗ; мінус 1 бал за ІнЗ, здане із запізненням
Виконання тестових завдань	30 балів	1 бал за кожну правильну відповідь

Екзамен	30 (по 10 балів за повні відповіді на кожне питання білету)	по 8, 6, 4, 2, 0 балів за відповіді на кожне питання білету
Разом:	100	
Виконання додаткових (необов'язкових) завдань	20 (по 5 балів за кожне завдання)	4,3,2,1 бал за кожне завдання

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

10.2. Умови нарахування балів

Для виступів з питання плану семінарського заняття або реферативної доповіді:

- оцінка «8»: при вільному творчому переказі, використанні першоджерел, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «6»: при частковому переказі матеріалу, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «4»: при частковому переказі матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «2»: при відсутності переказу матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача.

Для тестових завдань:

- максимальна оцінка при максимально повному виконанні тесту;
- неповна оцінка диференціюється в залежності від кількості наданих (правильних відповідей);
- оцінка не виставляється, якщо тестове завдання не виконане.

Для індивідуальних навчально-дослідних завдань та додаткових (необов'язкових) завдань:

- максимальна оцінка: при максимально повному виконанні змісту завдання з використанням необхідних джерел та при належному оформленні результатів виконання завдання (електронного документу чи презентації);
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від якості виконання та оформлення завдання;
- оцінка не виставляється: якщо завдання виконане цілком невірно (ІнЗ в цьому випадку повертається студенту на доопрацювання).

Для теоретичних питань:

- максимальна оцінка: при повному викладенні змісту питання, з наведенням (при потребі) адекватних прикладів;

- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти викладення змісту питання, наявності прикладів;
- оцінка не виставляється: якщо відповідь на питання відсутня, або містить лише загальні речі, чи містить інформацію, яка не стосується питання.

Для практичних завдань :

- максимальна оцінка: при повному та якісному виконанні завдання;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти та якості виконання завдання;
- оцінка не виставляється: якщо виконане завдання відсутнє, або виконане цілком невірно.

10.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни (РПНД).
2. Конспект лекцій та завдання для контролю знань.
3. Методичні вказівки до практичних робіт, завдань і вправ для самостійної роботи.
4. Набір слайдів електронних презентації лекцій.
5. Матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE

12. Рекомендована література

Базова

1. "Джинсова" свобода. Роль медіа у парламентській виборчій кампанії - 2006/ Упоряд.: О. Довженко, Н. Лигачова. - К.: Вістка, 2006. - 224 с
2. Буромський М. Основи судової журналістики: посібник для журналістів/ М. Буромський, О. Сердюк, І. Підкурова. - К.: USAID, 2008. - 71 с.
3. Вартанова Е.Л. Медиаэкономика зарубежных стран: Учебное пособие/ Е.Л. Вартанова. - М.: Аспект Пресс, 2003. - 335 с

4. Ворошилов В.В. Журналистика. Базовый курс: Учебник/ В. В. Ворошилов. - 5-е изд.. - СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2004. - 704 с
5. Гол, Джим. Онлайнова журналістика/ Джим Гол. - К.: К.І.С., 2005. - 344 с
6. Даниленко С.І. Міжнародна журналістика. Репортерське спілкування: Практикум/ С.І. Даниленко. - К.: ІМВ, 2002. - 248 с
7. Дмитровський З.Є. Телевізійна журналістика: матеріали для вивчення основ тележурналістики/ З. Є. Дмитровський. - Вид. 3-тє, доп.. - Львів: ПАІС, 2009. - 224 с.
8. Європейські засоби масової інформації: Конспект лекцій для студентів спеціальності "Міжнародна інформація" спеціалізації "Європейські комунікації"/ Під ред. Є.А. Макаренко. - К.: Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, 1999. - 229 с
9. Жадько В.О. Журналистика та основи редакторської майстерності: навчальний посібник/ В. О. Жадько. - К.: Знання, 2012. - 271 с.
10. Журналистика в мире политики: Исследовательские подходы и практика участия/ Ред.-сост. С.Г. Корконосенко. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 448 с
11. Журналистика: словник-довідник/ автор-укладач. І. Л. Михайлин. - К.: Академвидав, 2013. - 320 с.. - (Nota bene)
12. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник/ В.Й. Здоровега. - 2-ге вид., перероб. і допов.. - Львів: ПАІС, 2004. - 268 с
13. Информационная политика: Учебник/ Под ред. В.Д. Попова. - М.: Изд-во РАГС, 2003. - 463 с
14. Иванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навчальний посібник/ В. Иванов. - К.: Центр вільної преси, 2010. - 258 с.
15. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник/ А.О. Капелюшний. - Львів: ПАІС, 2005. - 304 с
16. Ким М.Н. Журналистика: методология профессионального творчества/ М.Н. Ким. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 496 с
17. Корню Д. Етика засобів масової інформації/ Д. Корню. - К.: К.І.С., 2004. - 130 с
18. Кузнецова О.Д. Засоби масової комунікації: Посібник/ О.Д. Кузнецова. - 2-ге вид., перероб. й допов.. - Львів: ПАІС, 2005. - 200 с
19. Лашук О.Р. Редактирование информационных сообщений: Учебное пособие/ О.Р. Лашук. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 159 с
20. Лизанчук В.В. Основи радіожурналістики: Підручник/ В. В. Лизанчук. - К.: Знання, 2006. - 628 с. + компакт-диск
21. Лубкович І.М. Соціологія і журналістика: Підручник/ І.М. Лубкович. - Львів: ПАІС, 2005. - 176 с
22. Макасеєнко М.І. Ежедневная печать: Американский опыт конца XX столетия. 1995-2000гг.: Монография/ М. И. Макасеєнко. - М.: Издательство Московского университета, 2003. - 192 с. - (21 век: информация и общество)
23. Маклюэн Г.М. Понимание Медиа: Внешние расширения человека/ Г.М. Маклюэн. - М.: Канон-пресс-Ц, 2003. - 464 с.
24. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації/ Д. Мак-Квейл ; пер.з англ.: О. Возьна, Г. Сташків. - 4-тє вид.. - Львів: Літопис, 2010. - 538 с.
25. Михайлов С.А. Журналистика Соединенных Штатов Америки/ С.А. Михайлов. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 448 с

26. Мэтис, Марк. Накорми зверя по имени Медиа. Простые рецепты для грандиозного паблисити/ Марк Мэтис. - М.: ФАИР-ПРЕСС, 2005. - 320 с: ил.
27. Назайкин А.Н. Как манипулировать журналистами: Практическое пособие/ А.Н. Назайкин. - М.: Дело, 2004. - 240 с
28. Олтаржевський, Дмитро. Основи та методи діяльності сучасних корпоративних медіа: монографія/ Д. Олтаржевський ; ред. В. Ф. Іванов. - К.: Центр вільної преси, 2013. - 312 с.
29. Орлова В.В. Глобальные телесети новостей на информационном рынке: Монография/ В.В. Орлова. - М.: Изд-во РИП-холдинг, 2003. - 168 с
30. Пантелеймонов О.Е. Інформаційні агентства світу в умовах формування глобального комунікаційного простору : Монографія/ О.Е. Пантелеймонов. - К.: ВОП ІМВ КНУ ім. Т. Шевченка, 2003. - 212 с
31. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння/ Б.В. Потятиник. - Львів: ПАІС, 2004. - 312 с
32. Рихтер А.Г. Правовые основы журналистики: Учебник/ А.Г. Рихтер. - М.: Издательство Московского университета, 2002. - 352 с
33. Рус-Моль Ш. Журналістика: посібник/ Ш. Рус-Моль ; ред. В. Іванов. - К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. - 343 с.
34. Сегеда С.П. Створення та розвиток української військової преси (XX - початок XXI століття): монографія/ С. П. Сегеда. - Рівне: Овід, 2012. - 504 с.. - (Військова історія)
35. Соломонов Ю.Ю. Региональная пресса Франции: История и секреты успеха ежедневных газет/ Ю.Ю. Соломонов. - М.: Изд-во РИП-холдинг, 2003. - 136 с
36. Тимошик М.С. Книга для автора, редактора, издавателя: Практичний посібник/ М.С. Тимошик. - 2-ге вид., стереотипне. - К.: Наша культура і наука, 2006. - 560 с
37. Тодорова О.В. Корпоративное издание на 200%: как стать успешным редактором корпоративного издания/ О. В. Тодорова. - Одесса: СМІЛ, 2007. - 256 с
38. Тодорова О.В. Корпоративные медиа: жми сюда!/ О. В. Тодорова. - Одесса: ПЛАСКЕ, 2010. - 256 с.
39. Трухачов О.І. Соціокультурні та ідейно-політичні аспекти впливу державно-виконавчих установ на засоби масової комунікації: монографія/ О. І. Трухачов. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2012. - 200 с.
40. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз: навчальний посібник/ О. Холод. - Львів: ПАІС, 2011. - 288 с.
41. Цвик В.Л. Телевизионная журналистика: история, теория, практика: Учебное пособие/ В.Л. Цвик. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 382 с

Допоміжна

42. Владимирив В. М. Історія української журналістики. — К., 2007 - 347 с.
43. Горбачук В.Т. Основи журналістики : [навчальний посібник] / Горбачук Т.В. — Слов'янськ : СДП, 2002. — 108 с.
44. Демченко В. Професія – філолог, покликання –журналіст (штрихи до портрету Олександра Васильовича Александрова) [Електронний ресурс] / В. Демченко // Діалог. – 2013. – Вип. 16. – С. 43–46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/dialog_2013_16_8.pdf

45. Жадько В.О. Основи журналістики та редакційно видавничої справи : навчальний посібник [для студ. Вищих навч. закл., які навчаються за спец. «Журналістика» і «Видавнича справа та редагування»] / Жадько В.О. – К. : Вид-во «СПД Жадько В.О.», 2005. – 351 с.
46. Жадько В. Журналістика як активний засіб формування історичної пам'яті й духовності особистості вчителя // Вища освіта України, 2006. – № 2. – С. 73–77.
47. Журналістика : Преса, телебачення, радіо / [за ред. А.З. Москаленка]. – Вип. 23. – К. : Либідь, 1991. – 164 с.
48. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
49. Крейг Ричард. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Перекл. з англ. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.
50. Куляс І., О.Макаренко. Ефективне виробництво теленовін: стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника. Практичний посібник для журналістів. – Київ, видавництво ХББ, 2006. – 120 с.
51. Михайлин І.Л. Основи журналістики : [підручник] / Михайлин І.Л. – 5-е вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 496 с.
52. Москаленко А.З. Теорія журналістики : [навчальний посібник] / Москаленко А.З. – К. : ЕксОб, 2003. – 337 с.
53. Навальна М.І. Основи журналістики : методичні рекомендації [до вивчення курсу студентами філологічного факультету спец. «Редагування освітніх видань»] / Навальна М.І. – Переяслав-Хмельницький : СПД Карпук С.В., 2004. – 36 с.
54. Михайлин І.Л. Журналістика як всесвіт : Вибрані медіадослідження / Михайлин І.Л. – Х. : Прапор, 2008. – 512 с.
55. Недопитанський М. Журналістська майстерність: репортерський досвід: практ. посіб. – К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2009. – 76 с.
56. Недопитанський М. Тележурналістика: досвід, проблеми, стратегії: практ. посіб. – К.: ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури і туризму України», 2009 - 144 с.
57. Недопитанський М., Карась М., Ільченко В. Уроки з журналістської практики: практ. посіб. – К.: Україна молода, 2010. – 152 с.
58. Приступенко Т. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності ЗМІ: Навчальний посібник. – К.: Інститут журналістики, 2004. – 375 с.
59. Путівник ретельного журналіста. – К.: Київська типографія, Інститут журналістики. - 2007. – с.173
60. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики : [учебник] / Прохоров Е.П. – М. : Аспект Пресс, 2009. – 351 с.
61. Різун В.В. Основи журналістики у відповідях та заувагах / Різун В.В. – К. : [б. в.], 2004. – 80 с.
62. Рене Дж. Каппон. Настанови журналістам. – К.: Видавничий дім „Києво-Могилянська академія”, 2005. - 158 с.
63. Різун В.В. Маси: Тексти лекцій. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. – 118 с.
64. Яковець А.В. Телевізійна журналістика: теорія і практика: Підручник – К.: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2007. – 240 с

Інформаційні ресурси

65. Академія української преси - <http://www.aup.com.ua/>
66. Електронна бібліотека Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка - <http://journlib.univ.kiev.ua/>
67. НГО Детектор Медіа - <https://detector.media/>
68. Національна Спілка Журналістів України (НСЖУ) - <http://nsju.org/>
69. BBC Academy - <https://www.bbc.co.uk/academy/en/>
70. Society of Professional Journalists SPJ Code of Ethics - <https://www.spj.org/ethicscode.asp>
71. The Handbook of Independent Journalism - <https://florida.theorange grove.org/og/file/13c8b5a6-7c52-422a-89fa-e0abada5ba62/1/journalism.pdf>
72. American Press Institute The elements of journalism - <https://www.americanpressinstitute.org/journalism-essentials/what-is-journalism/elements-journalism>
73. London school of journalism - <https://www.lsj.org/>
74. Thomson Reuters. News Agency. The Trust Principles - <https://agency.reuters.com/en/about-us/trust-principles.html>